

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

**A vasúti közlekedést érintő EU konform jogi
szabályozás jelenlegi és várhatóan bevezetésre
kerülő rendelkezései**

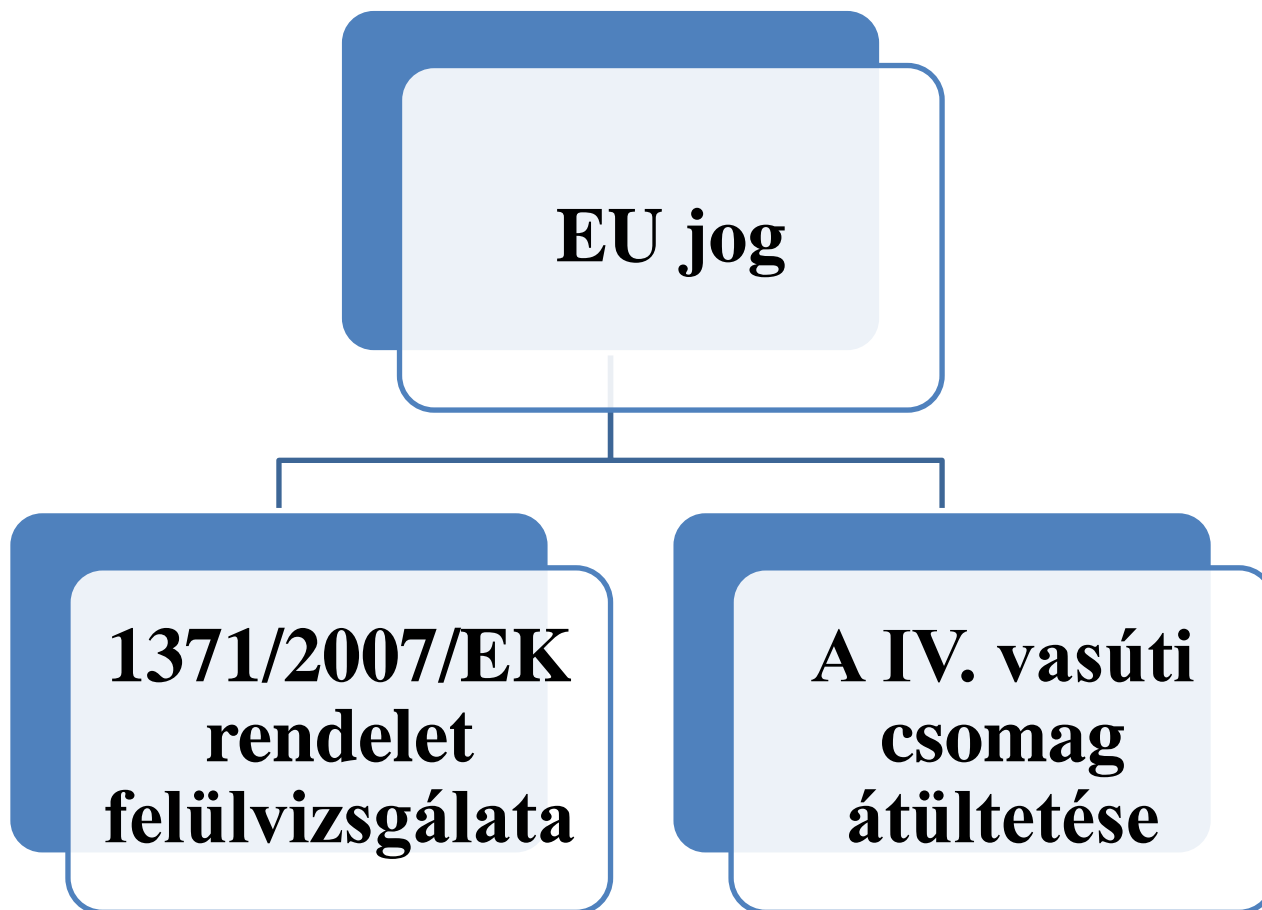
Dr. Erb Szilvia

Gépjármű-közlekedési és Vasúti Főosztály

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

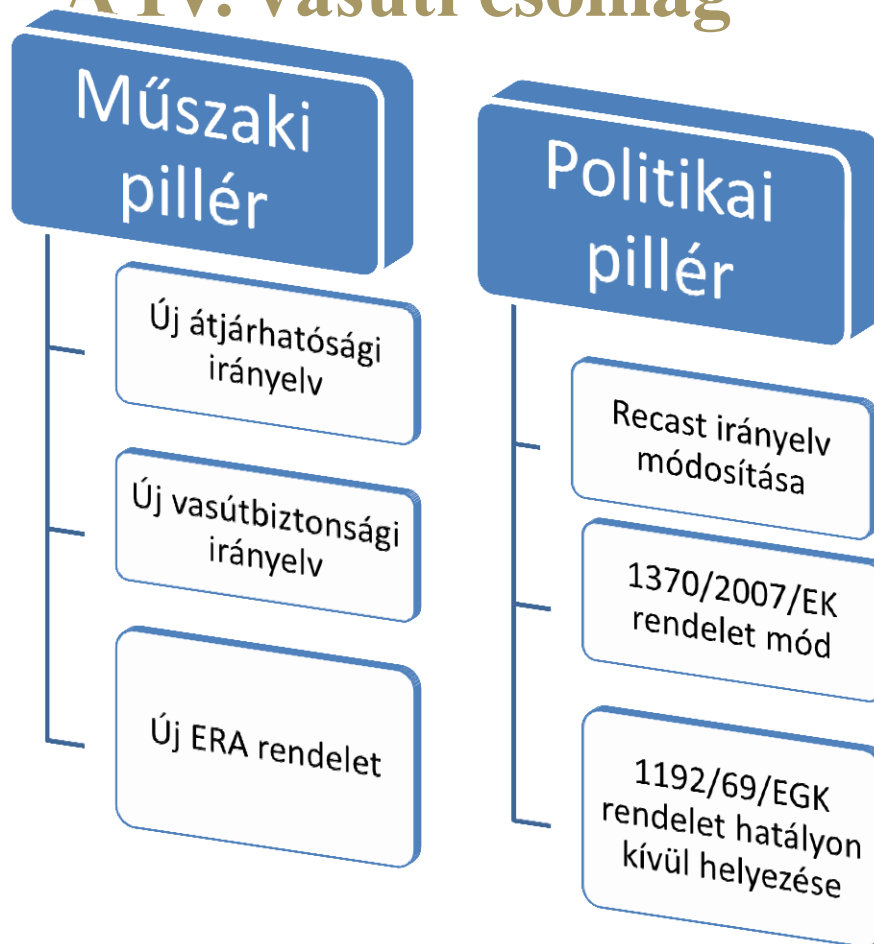

2 fő változás a közeljövőben:

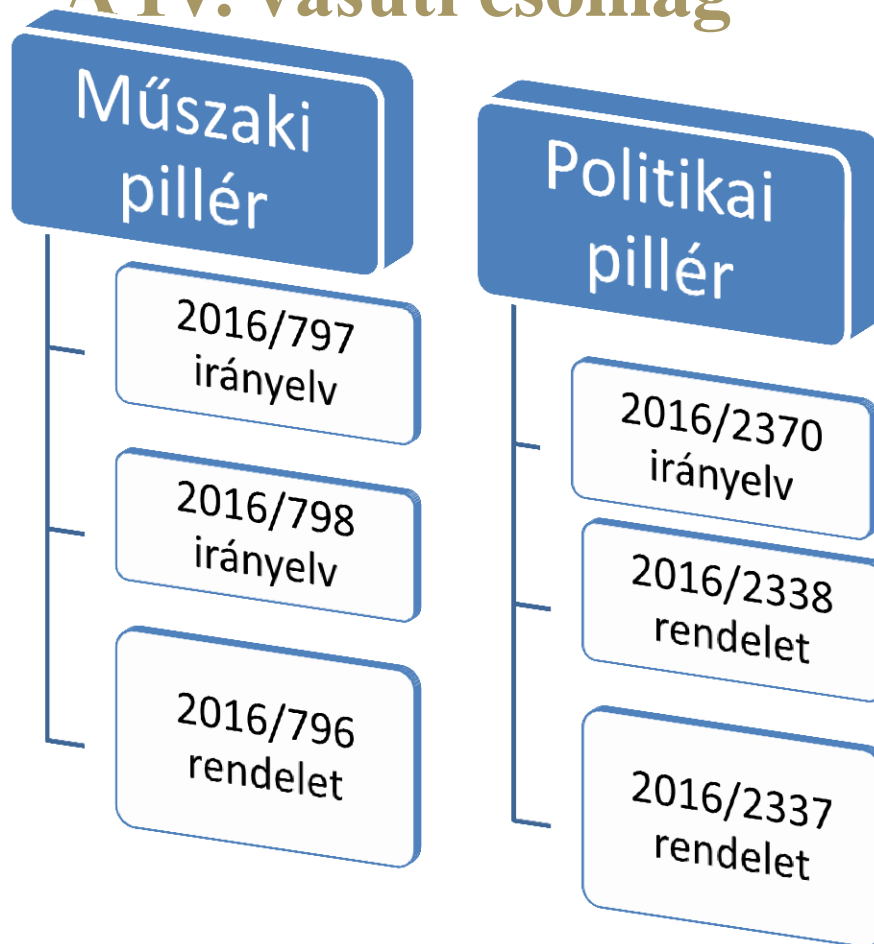

A IV. vasúti csomag

A IV. vasúti csomag

Műszaki pillér

1., csökken a nemzeti műszaki szabályozás lehetősége:

Új nemzeti jogszabályt csak akkor lehet megalkotni

- **ha az ÁME-k nem térnek ki, vagy nem térnek ki maradéktalanul az alapvető követelményeknek megfelelő bizonyos aspektusokra,**
- **ha egy vagy több ÁME valamely része vagy egésze tekintetében az alkalmazás alóli mentesülést jelentettek be;**
- **ha különleges esetben a vonatkozó ÁME-ben nem szereplő műszaki szabályok alkalmazása válik szükségessé;**
- **a meglévő rendszerek meghatározására alkalmazott nemzeti szabályok, amelyeknek kizárólag az a céljuk, hogy értékeljék a járműnek a hálózattal való műszaki összeegyeztethetőségét;**
- **az ÁME-k hatályán kívül eső hálózatok és járművek esetében;**
- **sürgős ideiglenes megelőző intézkedésként, különösen balesetet követően.**

Műszaki pillér

2., nő az Európai Unió Vasúti Ügynökségének (ERA) szerepe a következő területeken:

- Kiadja az ún. **egységes vasútbiztonsági engedélyt** azon vállalkozó vasúti társaságok tekintetében, amelyek szolgáltatási területe egy vagy több tagállamra terjed ki.

KIVÉTEL: az engedélyt az adott tagállam nemzeti biztonsági hatósága állítja ki, ha a kérelmező szolgáltatási területe csupán egy tagállamra korlátozódik és ezt a kérelmező kifejezetten kéri.

- A **forgalombahozatali járműengedélyt** és a **járműtípus-engedélyt** alapesetben szintén az ERA adja ki.

KIVÉTEL: amennyiben a jármű(vek) alkalmazási területe csupán egy tagállamon belüli hálózatra vagy hálózatokra korlátozódik és a kérelmező ezt kifejezetten kéri, akkor az adott tagállam nemzeti biztonsági hatósága jár el.

Műszaki pillér

FONTOS!: az engedélyezett járművek használatát megelőző ellenőrzéseket a vállalkozó vasúti társaságoknak kell elvégezniük. Ellenőrzik:

- a jármű forgalomba hozatalát megfelelően **engedélyezték-e**,
- a jármű megfelelően **nyilvántartásba lett-e véve**,
- a jármű összeegyeztethető-e a használni kívánt **útvonallal**,
- a jármű megfelelően beépül-e annak **a vonatnak** az összetételébe, amelynek részeként azt üzemeltetni kívánják.

Az **ERA** a tevékenységébe az érintett **nemzeti biztonsági hatóságokat** bevonja

→ **együttműködési megállapodás**okat köt velük.

Műszaki pillér

3., megmarad a nemzeti biztonsági hatóságok szerepe:

- engedélyezik az adott tagállam területén található vagy ott üzemeltetett **energia-, infrastruktúra-, valamint pálya menti ellenőrző-irányító és jelző alrendszerek** üzembe helyezését.

KIVÉTEL: olyan pálya menti ellenőrző-irányító és jelző alrendszerek esetében, amely az ETCS és/vagy a GSM-R berendezéseit is magukban foglalják, az Ügynökség biztosítja az ERTMS harmonizált végrehajtását az Unióban.

Az ajánlati felhívás kiírása előtt az Ügynökség ellenőrzi, hogy a tervezett műszaki megoldások teljes mértékben megfeleljenek az ÁME-knek és így teljesen átjárhatók legyenek.

→ A **kérelmező**nek kérelmeznie kell az Ügynökség jóváhagyását.

Műszaki pillér

- a pályahálózat-működtetők **vasútbiztonsági engedélyeit** továbbra is a nemzeti biztonsági hatóságok adják ki,
- a nemzeti biztonsági hatóságok vezetik a **jármű- és pályanyilvántartásokat**,
- ha a „**szolgálati terület/alkalmazási terület**” az adott tagállamon belüli, és a **kérelmező kifejezetten ezt kéri**, akkor a nemzeti biztonsági hatóság jár le a forgalombahozatali járműengedély, a járműtípus-engedély és egységes vasútbiztonsági tanúsítvány tekintetében.
- Az **együttműködési megállapodás** keretein belül „bedolgozik” az ERA-nak.

Politikai pillér

1., 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a belföldi vasúti személyszállítási szolgáltatások piacának megnyitása és a vasúti infrastruktúra irányítása tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2016/2370 irányelv:

a) vasúti infrastruktúra irányítása

- a pályahálózat-működtető vagy vertikálisan integrált vasúti társaság vagy teljesen független pályahálózat-működtető lehet,
- további szigorítás a pártatlan és semleges pályahálózat-működtetői feladatok ellátásához,
- a pályahálózat-működtető pénzügyi átláthatóságának erősítése,
- A pályahálózat-működtetők közötti koordináció erősítése, átszállójegyek.

b) A belföldi vasúti személyszállítási piac megnyitása

Bármelyik vasúti társaság, amelyik rendelkezik működési engedéllyel és vasútbiztonsági tanúsítvánnyal vasúti személyszállítást végezessen piaci alapon.

Politikai pillér

2., a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról szóló 1370/2007/EK rendeletet módosító (EU) 2016/2338 rendelet:

- Alapesetben a vasúti személyszállítást végző közszolgáltatókat **versenyeztetési eljárás** útján kell kiválasztani.
 - a közvetlen odaítélés lehetősége a rendelet alapján korlátozott.
- A közszolgáltatás odaítélő hatóságnak biztosítania kell a közszolgáltatás végzéséhez szükséges **gördülőállományhoz** való megkülönböztetéstől mentes hozzáférést.
- A már megkötött **közszolgáltatási szerződések** lejáratukig hatályban maradnak, azt követően viszont már **nem lehet meghosszabbítani** őket.

A IV. vasúti csomag átültetése

A IV. vasúti csomag jelentős számú vasúti jogszabályt érint. A fontosabbak:

- a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény,
- a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény,
- a vasúti járművek üzembehelyezése engedélyezéséről, időszakos vizsgálatáról és hatósági nyilvántartásáról szóló 31/2010. (XII. 23.) NFM rendelet,
- a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról szóló 40/2006. (VI. 26.) GKM rendelet.

A IV. vasúti csomag tervezett átültetési határideje:

2018. December 15.

A szükséges háttérmunka 2018. év első félévében kezdődik meg.

1371/2007/EK rendelet felülvizsgálata

Az Európai Bizottság 2017. szeptember 27-én tette közzé javaslatát, amelynek főbb elemei:

- **2020-tól megszünteti a mentesség alkalmazásának lehetőségét.**
- erősíti a **fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek jogait.**
- az utasoknak már jegyvásárláskor **alapszintű tájékoztatást** kell nyújtani a jogaikról.
- **átszállójegyek** preferálása az utasok kényelme érdekében.
- részletesen előírja a **panaszkezelés menetét** és az annak során betartandó határidőket.
- a vasúttársaságokon kívül az állomások üzemeltetői és a pályahálózat-működtetők számára is előírja **vészhelyzeti tervek készítését.**
- a vasúttársaságok jogosultak lesznek **jogorvoslatra**, ha egy harmadik személy mulasztása vagy gondatlansága miatt következik be késés.
- **vis maior** esetén a vasúti társaságok mentesülnek a kártérítési kötelezettség alól.

A tervezet tárgyalása jelenleg a Tanács szárazföldi közlekedési munkacsoportjában zajlik,

→ **a változtatások többségét Magyarország támogatni tudja.**

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmet!
